

NR 12/81 GRUDZIEŃ 2017

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK

SILESIA

TRAM NEWS

ISSN 2299-2790

Nakład: 10 000 egz.

AKTUALNOŚCI

Srebrny Laur Fair Play dla Tramwajów Śląskich

>>> str. 3

SPACERY PO REGIONIE

Miasto, które „błyszczycy” historią

>>> str. 6-7

OPINIE

Wielkie inwestycje, wielkie wyzwania

>>> str. 8-9

Tramwaje Śląskie z umową o dofinansowanie projektu

>>> str. 4-5

Jedźmy razem

Ilekcć zbliża się koniec roku, zastanawiamy się nad tym, czy zdążyliśmy wywiązać się ze wszystkich tegorocznych obowiązków, a jednocześnie wybiegamy myślami w przyszłość i zaczynamy planować kolejne 365 dni. Tak jest zarówno w życiu prywatnym, jak i w życiu zawodowym.

Z punktu widzenia spółki Tramwaje Śląskie S.A. podsumowanie minionego roku wypadła niewątpliwie korzystnie. Zrealizowaliśmy założone plany inwestycyjne a zadania przewoźowe, zlecone przez KZK GOP, wykonaliśmy na bardzo wysokim poziomie ok. 99,7%. Mam nadzieję, a wręcz przekonanie, że jest to zauważalne także dla pasażerów, których opinia jest dla nas najważniejsza. Jestem wdzięczny pracownikom Tramwajów Śląskich za zaangażowanie, rzetelność, a także wspólne zmaganie się z codziennymi zadaniami, które przyniosły dobre efekty.

W nadchodzącym już wielkimi krokami 2018 roku i w latach kolejnych czekają nas nowe wyzwania. 11 grudnia br. podpisana została z Centrum Unijnych Projektów Transportowych umowa o dofinansowanie dla etapu I „Zintegrowanego projektu modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego”. Piszemy o tym obszernie w tym wydaniu naszego miesięcznika. Założenia całego przedsięwzięcia są bardzo ambitne – zmodernizowanych zostanie ponad 100 km istniejących torowisk, powstanie około 20 km nowych torów, a do obsługi linii trafi co najmniej 45 nowych tramwajów. Śmiało można powiedzieć, że będą to działania przełomowe dla funkcjonowania transportu tramwajowego w regionie!

Przyszłość zapowiada się więc pracowicie – przed nami okres wielkich inwestycji i pozytywnych zmian. Wcześniej jednak nadejdzie ten najbardziej oczekiwany, rodzinny i radosny okres roku. Z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz nowego 2018 roku życzę wszystkim optymizmu, nadziei i wzajemnej życzliwości!

Bolesław Knapik
Prezes Zarządu Spółki Tramwaje Śląskie S.A.

*Wesołych Świąt
Szczęśliwego Nowego Roku*

TRAMWAJE ŚLĄSKIE
SPÓŁKA AKCYJNA

Rodzinnych, ciepłych Świąt Bożego Narodzenia,
zdrowia, sukcesów zawodowych, spełnienia marzeń,
prawdziwych przyjaciół, dobrych myśli
oraz wielu miłych chwil i pozytywnych emocji
w nowym roku!

życzą
Tramwaje Śląskie S.A.

SILESIA
TRAMNEWS

Wydawca:
Agencja Mediów Lokalnych mediaL
41-500 Chorzów, ul. Katowicka 105/2, tel. 32 2413 374

Redaktor naczelny: Waldemar Kosior
Redaktor wydania: Andrzej Zowada

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Srebrny Laur Fair Play dla Tramwajów Śląskich

Siódmy rok z rzędu spółka Tramwaje Śląskie S.A. wyróżniona została przez Krajową Izbę Gospodarczą tytułem i certyfikatem „Przedsiębiorstwo Fair Play”. Ogłoszenie wyników tegorocznej edycji programu odbyło się 24 listopada w centrum EXPO XXI w Warszawie.

Tegoroczna gala „Przedsiębiorstwo Fair Play” była już 20 takim wydarzeniem. Od dwóch dekad w ramach tego ogólnopolskiego programu oceniane są wszystkie aspekty działalności firmy, sposób i styl prowadzenia przedsiębiorstwa, a nie tylko jego wyniki ekonomiczne czy jakość wyrobów. Program ten ma na celu promowanie etyki w działalności gospodarczej rozumianej

jako właściwe zarządzanie relacjami z różnymi interesariuszami firmy, tj.: z klientami, kontrahentami, pracownikami, wspólnikami, społecznością lokalną, a także władzą lokalną i państwem. Ideą programu jest zachęcenie wszystkich firm w Polsce do zachowań etycznych i wprowadzenia stosownych zmian nie tylko w wewnętrznej organizacji pracy, ale także do kształtowania

Certyfikat w imieniu Zarządu spółki Tramwaje Śląskie S.A. odebrał Bogusław Stasiak

pozytywnych relacji ze społecznością lokalną oraz dbałości o środowisko naturalne. Tramwaje Śląskie S.A. tytułem i certyfikatem „Przedsiębiorstwo Fair Play” wyróżnione zostały już po raz siódmy z rzędu, a to oznacza, że otrzymały Srebrny Laur. Wyróżnienia i nagrody wręczone zostały w trakcie jubileuszowej gali finałowej, która odbyła się w centrum EXPO XXI w Warszawie w piątek 24 listopada 2017 r. Srebrny Laur dla Tramwajów Śląskich, w imieniu Zarządu Spółki odebrał Główny specjalista ds. BHP Bogusław Stasiak.

Komunikacja w okresie świąteczno-noworocznym

W czasie świąt Bożego Narodzenia, Sylwestra i Nowego Roku oraz święta Trzech Króli zmienią się rozkłady jazdy tramwajów i autobusów. Szczegółowe informacje znajdują się na stronie www.kzkgop.com.pl. Poniżej przedstawiamy informacje o zmianach w ruchu tramwajowym.

24 grudnia 2017 r. (niedziela – Wigilia)

- Obowiązywać będą rozkłady jazdy ważne w Wigilię, tj. rozkłady sobotnie z ograniczeniami w kursowaniu linii tramwajowych od godz. 18:00. W Wigilię nie będą kursować linie nr: 23, 30, 40 i 43.
- W nocy z 24 na 25 grudnia 2017 r. obowiązywać będą rozkłady jazdy ważne w Wigilię dla tramwajów wykonujących kursy nocne. Wszystkie kursy rozpoczynające się po godz. 16:00 traktowane będą jako kursy specjalnie oznaczone.

25 grudnia 2017 r. (poniedziałek – I Dzień Świąt)

- Obowiązywać będą rozkłady jazdy jak w niedzielę i święta. Nie będą funkcjonować linie nr: 11, 23, 33, 38, 40, 43 i 49. Linie nr: 3, 4, 5, 7, 9, 13, 14,

15, 17, 19, 20, 21, 22, 24, 26 i 27 będą kursować wg rozkładów jazdy ważnych w dniu 25 grudnia.

26 grudnia 2017 r. (wtorek – II Dzień Świąt)

- Obowiązywać będą rozkłady jazdy jak w niedzielę i święta. Tego dnia nie będą kursować linie nr: 11, 23, 33, 38, 40, 43 i 49. Linie nr: 3, 4, 5, 7, 9, 13, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 22, 24, 26 i 27 będą kursować wg rozkładów jazdy ważnych w dniu 26 grudnia.

31 grudnia 2017 r. (niedziela – Sylwester)

- Obowiązywać będą rozkłady jazdy ważne w Sylwestra, tj. rozkłady sobotnie z ograniczeniami w kursowaniu linii tramwajowych od godz. 20:00.

W Sylwestra nie będą funkcjonować linie tramwajowe nr: 23, 30, 40 i 43.

- W nocy z 31 grudnia 2017 r. na 1 stycznia 2018 r. będą obowiązywać rozkłady jazdy ważne w Sylwestra dla tramwajów wykonujących kursy nocne.

1 stycznia 2018 r. (poniedziałek – Nowy Rok)

- Obowiązywać będą rozkłady jazdy jak w niedzielę i święta. Tego dnia nie będą kursować linie nr: 11, 23, 33, 38, 40, 43 i 49. Linie nr: 3, 4, 5, 7, 9, 13, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 22, 24, 26 i 27 będą kursować wg rozkładów jazdy ważnych w dniu 1 stycznia.

6 stycznia 2018 r. (sobota – Święto Trzech Króli)

- Rozkłady jazdy jak w niedzielę i święta.

Tramwaje Śląskie z umową o dofinansowanie projektu

Zdjęcie: Marusz Banduch

To był niezwykle ważny moment dla spółki Tramwaje Śląskie S.A. W poniedziałek 11.12.2017 r. podpisana została z Centrum Unijnych Projektów Transportowych umowa o dofinansowanie dla etapu I „Zintegrowanego projektu modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego”.

Projekt przygotowany przez spółkę Tramwaje Śląskie S.A. podzielony został na trzy etapy, jego wartość ogółem szacowana jest na 1.088.188.015 zł, przy czym maksymalna kwota wydatków kwalifikowanych wynosi 885.000.000 zł. Szacunkowa kwota dofinansowania na ten moment wynosi 562.577.544,63 zł. W ramach projektu gruntownie zmodernizowanych zostanie ponad 100 km istniejących torowisk, powstanie ok. 20 km nowych torów a do obsługi linii trafi co najmniej 45 nowych tramwajów.

W poniedziałek 11 grudnia 2017 r. w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim przedstawiciele spółki Tramwaje Śląskie S.A. z prezesem Zarządu Bolesławem Knapikiem na czele podpisali umowę o dofinansowanie etapu I projektu z Centrum Unijnych Projektów Transportowych, reprezentowanym przez dyrektora Przemysława Gorgola. W uroczystości podpisania umowy uczestniczyli również m.in. Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Witold Słowik i Wojewoda Śląski Jarosław Wierczok.

Etap I „Zintegrowanego projektu modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko – Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego” obejmuje 26 zadań infrastrukturalnych, zadanie związane z zakupem taboru oraz zadanie dotyczące zakupu specjalistycznych pojazdów technicznych. Wśród zadań infrastrukturalnych 24 obejmują modernizację istniejących linii w 10 miastach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Pierwsze z tych zadań zostało już zrealizowane – to fragment torowiska linii nr 9 wzdłuż ul. Niedurnego w Rudzie Śląskiej Nowym Bytomiu. Drugie w kolejności zadanie – w Starym Sosnowcu, wzdłuż ul. Piłsudskiego – jest w trakcie realizacji, a umowy na realizację dwóch kolejnych odcinków – na ul. Katowickiej w Bytomiu i ul. Bytomskiej w Świętochłowicach – zostały podpisane. Kilka postępowań przetargowych się toczy, a niebawem ogłoszone zostaną następne.

W ramach etapu I projektu Spółka planuje również zakup nowych tramwajów. W styczniu 2018 r. ogłoszone

zostaną wyniki przetargów, mających wyłonić wykonawców, którzy dostarczą nowe tramwaje dla spółki Tramwaje Śląskie S.A. Firma zakupi również 3 pojazdy specjalistyczne (2 sieciowe i 1 torowy). Ważnym elementem etapu I projektu są również dwa zadania rozwojowe, związane z budową nowych linii tramwajowych – wzdłuż ul. Grundmana w Katowicach oraz w sosnowieckiej dzielnicy Zagórze. Maksymalna kwota wydatków kwalifikowanych dla etapu I projektu wynosi 623.603.150 zł, a poziom dofinansowania obecnie określony jest na poziomie 63,07 %, co daje szacunkową kwotę dofinansowania w wysokości 393.332.262,09 zł.

– To już drugi projekt inwestycyjny naszej Spółki dofinansowany środkami Unii Europejskiej. W poprzednim rozpoczęliśmy gigantyczną przemianę naszej infrastruktury, zapowiadając, że to dopiero pierwszy krok, a kolejne będziemy stawiać w następnych latach. Przygotowanie tego projektu i wniosku o unijne dofinansowanie kosztowało nas wiele pracy, ale oto mamy efekt

Prezes Zarządu Spółki Tramwaje Śląskie S.A. - Bolesław Knapik oraz Dyrektor Centrum Unijnych Projektów Transportowych - Przemysław Gorgol podpisali przetomową dla komunikacji tramwajowej umowę

W uroczystości uczestniczyli również m.in. Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Witold Słowik (z lewej) i Wojewoda Śląski Jarosław Wierczok

Zdjęcia: Mariusz Banduch

W 2017 roku zakończono modernizację torowiska linii nr 9 w Rudzie Śląskiej. W ciągu niespełna 7 miesięcy przebudowano infrastrukturę tramwajową wzdłuż ul. Niedurnego

Zdjęcia: Tramwaje Śląskie SA

W listopadzie br. rozpoczęły się prace w Sosnowcu, w ramach zadania pod nazwą: „Budowa i modernizacja infrastruktury torowo-sięciowej w ciągu ul. Piłsudskiego w Sosnowcu od ul. Sołbieńskiego do drogi ekspresowej S86”

– podpisaliśmy umowę, a pierwsze inwestycje są w trakcie realizacji – mówił prezes Zarządu spółki Tramwaje Śląskie S.A. Bolesław Knapik. – Cieszę się, że Aglomeracja zyskuje szansę na modernizację i rozwój sieci. Wiemy, że znaczna część sieci wymaga modernizacji i to się będzie działo, ale cieszy również, że sieć tramwajowa zyska nowe fragmenty. Te zadania spowodują, że komunikacja będzie sprawniejsza, wygodniejsza, szybsza, co będzie się przekładać na wzrost liczby pasażerów, a jednocześnie pozytywnie wpływać na środowisko naturalne – powiedział minister Witold Słowik. Podpisana umowa gwarantuje dofinansowanie „Zintegrowanego projektu modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego – etap I” środkami Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Spółka Tramwaje Śląskie S.A. przygotowuje się również do podpisania umów na dwa kolejne etapy tego projektu. Zestawienie zadań etapu I projektu pn. „Zintegrowany projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko – Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego” znaleźć można na stronie www.tramwajeslaskie.eu.

(red)

Zdjęcie: UM Sosnowiec

W ramach cyklu artykułów, który zatytułowaliśmy „Spacery po regionie”, zachęcamy do wspólnych wędrówek ścieżkami Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. Są to wyprawy niezwykle - odwiedzimy interesujące miejsca i obiekty, które znajdują się blisko nas, po sąsiedzku albo nawet w naszym mieście, a dla wielu wciąż pozostają nieznane.

Miasto, które „błyszczczy” historią

Pszczyna powszechnie kojarzona jest z malowniczym zamkiem Hochbergów. My jednak naszą wycieczkę rozpoczniemy od zwiedzania rynku, który zachował średniowieczny układ przestrzenny. To tutaj odnaleźć można najstarsze ślady miasta.

Pszczyna położona jest w Kotlinie Oświęcimskiej, nad rzeką Pszczynką, na dawnym głównym szlaku handlowym, biegnącym z Ukrainy przez Kraków do Czech. Pierwotna osada z niewielkim grodem obronnym istniała już prawdopodobnie na przełomie X i XI wieku, należąc administracyjnie do Małopolski. Nazwa miasta wywodzi się od nazwy rzeki Pszczynki, dawniej Błyszczynka (od czasownika „błyszcząć”). W 1178 roku gród stał się częścią Śląska i przeszedł we władanie piastowskich książąt opolsko-raciborskich. Po śmierci ostatniego księcia piastowskiego Leszka w 1336 roku Pszczyna przeszła we władanie książąt opawskich z czeskiej dynastii Przemyślidów. Prawa miejskie miasto uzyskało w drugiej połowie XIII wieku, które potwierdzone zostały w 1498 roku przez księcia pszczyńskiego Kazimierza II. Wcześniej, bo w 1407 roku, książę czeski Jan II Żelazny z terytorium księstwa wyodrębnił majątek dla swej małżonki Heleny Korybutówny (bratanicy Władysława Jagiełły) - obszar nazwany później ziemią pszczyńską wraz z miastem Pszczyna oraz Mikołowem, Bieruniem Starym i Mysłowicami.

Za rządów księżnej Heleny, w pierwszej połowie XV wieku, powstał murowany gotycki zamek, otoczony murami i fosą, później wielokrotnie przebudowywany. W 1517 roku książę cieszyński Kazimierz sprzedał ziemię pszczyńską Aleksandrowi Turzonowi, który w 1521 roku odstąpił ją swemu bratu Janowi. Ten z kolei, w 1548 roku odsprzedał ją biskupowi wrocławskiemu Baltazarowi Promnitzowi z Żar. Później ziemie tzw. wolnego państwa stanowego przeszły we władanie rodu książąt Anhalt-Cöthen, następnie rodziny hrabiowskiej Hochbergów z Książa koło Wałbrzycha. W 1850 roku król pruski Fryderyk Wilhelm IV nadał Hochbergom tytuł książęcy (potwierdzony w 1905 roku przez cesarza Wilhelma II) i od tego momentu przyjęte zostało przez tę rodzinę nazwisko von Pless (książę Pszczyny). Rozpoczynamy zatem nasz spacer po Pszczynie od pięknego rynku. Zachował się tutaj nie tylko średniowieczny układ, z barokową i klasycystyczną zabudową, pochodzącą z drugiej połowy XVIII, XIX i początków XX wieku. Na naszą szczególną uwagę

zasługuje późnorenansowy obiekt - Brama Wybrańców, zwana również „Wartą”. Jest to część zamkowego kompleksu, pochodząca z 1687 roku, wzniesiona wg projektu Consilio Miliusa. Nazwa nawiązuje do zamkowych strażników, którzy jako „wybrani” spośród chłopów mogli służyć ówczesnemu księciu, Baltazarowi Promnitzowi. Do bramy prowadzi kamienny, łukowy most, znajdujący się nad dawną zamkową fosą.

Najbardziej charakterystycznym budynkiem zabudowy rynku jest neobarokowy kościół parafii ewangelicko-augsburskiej, wzniesiony w latach 1743-1746 wg projektu Christiana Jahne, a odbudowany po pożarze w latach 1905-1907 wg projektu architekta Scheinnerta. Najbardziej charakterystyczną częścią kościoła jest jego rozbudowana fasada, w skład której wchodzi okazały portal wejściowy z dwiema jońskimi kolumnami i ozdobnym szczytem dachu, duże okna drugiego piętra oraz dwa narożne ryzality, nakryte hełmami. Całość nakryta jest mansardowym dachem, a w narożniku od strony zamku usytuowana jest wieża kościoła,

Brama Wybrańców na pszczyńskim rynku

Ratusz w Pszczynie i neobarokowy kościół ewangelicko-augsburski

Ławeczka z księżną Daisy

wzniesiona w 1860 roku, nakryta barokowym miedzianym hełmem. Warto zaznaczyć, że wraz z kościołem wzniesiono budynek szkoły oraz pomieszczenia mieszkalne dla proboszcza, znajdujące się obok części właściwej kościoła. Wnętrze kościoła wyposażone jest w charakterystyczne drewniane empory. W ołtarzu znajduje się obraz Wniebowstąpienia Pana Jezusa, a naprzeciw ambony - łoża księżca (kolatorska) z herbem księżym rodu Hochbergów.

Tuż obok kościoła stoi prawdopodobnie najstarszy obecnie budynek Pszczyny – ratusz z 1658 roku. Budynek został przebudowany w 1931 roku i otrzymał neorenesansową szatę. Jego charakterystycznym elementem jest szeroki balkon, wsparty na czterech kolumnach, tworzących trójarkadowe wejście do budynku oraz ozdobny szczyt dachu z zegarem i masztem na flagę.

Na placu rynku zobaczymy jeszcze atrapę dawnej miejskiej studni oraz ławeczkę, na której siedzi słynna księżna Daisy, czyli Maria Teresa Oliwia Hochberg von Pless, angielska arystokratka z rodu Cornwallis-West, żona księcia pszczyńskiego Jana Henryka XV. Ławeczka autorstwa Joachima Krawczyka odsłonięta została w 2009 roku. Kontynuując nasz spacer po Pszczynie, dojdziemy do ul. Bednarskiej, gdzie znajduje się kościół parafii katolickiej pw. Wszystkich Świętych. Pierwsza wzmianka o kościele i parafii pochodzi już z 1326 roku. Parafia do 1821 roku należała do diecezji krakowskiej, dopiero bulla papieża Piusa VII zmieniła dotychczasową przynależność - do diecezji wrocławskiej. Świątynia dwukrotnie uległa poważnemu uszkodzeniu w wyniku pożarów – w 1622 i 1754 roku. Odbudowano ją na zgłiszczach i murach dotychczasowego kościoła, wg projektów Christiana Jahne, później obiekt kilkakrotnie jeszcze był poddawany przebudowom i odnowie. Wnętrze stanowi prostokątna jednonawowa przestrzeń, zamknięta trójbocznym prezbiterium, w którym mieści się ołtarz główny z XVIII wieku, z olejnym obrazem namalowanym w 1815 roku przez Franciszka Frümila z Fulneku (Czechy), przedstawiający adorację Trójcy Świętej przez wszystkich świętych. Przy tabernakulum ustawione są figury św. Piotra i św. Pawła oraz św. Ambrożego i św. Augustyna. W lewym ołtarzu umieszczony jest cudowny obraz Matki Bożej Pszczyńskiej, zwanej Przedziwną. Obraz wykonany został w 1764 roku w pracowni Jana Adermanna z Żar. W prawym ołtarzu znajduje się barokowy obraz przedstawiający św. Jana Nepomucena. Na uwagę zasługuje też kaplica Matki Boskiej Różańcowej, która zamykana jest wczesnobarokową kratą z 1690 roku. W kaplicy stoi cenna chrzcielnica z XVIII wieku, zaś w przedścionku drewniana polichromowana figura Chrystusa „Ecce Homo”.

**Muzeum Zamkowe w Pszczynie
to największa atrakcja turystyczna tego miasta**

Z kościoła udajemy się do zamkowego parku, zajmującego powierzchnię 156 hektarów. Po drodze zauważymy budynek dawnych księżcych stajni z drugiej połowy XIX wieku, wzniesionych wg projektu Oliviera Pavelta, które obecnie udostępnione są do zwiedzania. Znajdują się tu pomieszczenia wystawowe, sala konferencyjna i kawiarnia. W skład kompleksu wchodzi: wozownia (z 1864 roku), stajnie wraz z siodlarnią (z lat 1866-1867), ujeżdżalnia (z 1869 roku) i murowane garaże (z lat 1904-1910).

Podążając parkowymi alejkami dojrzymy do najcenniejszej atrakcji turystycznej Pszczyny – zamku księżcego, będącego obecnie Muzeum Zamkowym. Pierwotny, gotycki zamek obronny, z wałem ziemnym i fosą, przez wieki ulegał przeróbkom i zmianom, przeprowadzanym przez kolejnych jego właścicieli. Na przestrzeni XVI-XVIII wieku, za panowania rodu Promnitzów, stał się renesansową rezydencją, zaś po 1737 roku przybrał formy barokowe. Natomiast obecna szata architektoniczna zamku pochodzi z okresu zmian dokonanych w latach 1870-1876, którego projektantem był Hipolit Alexander Destailleur. Wtedy to do dawnego głównego korpusu dobudowano środkową część, mieszczącą najbardziej znaną zamkową salę - tzw. Salę Zwierciadlaną oraz westybul. Przebudowano również zamkowe tarasy. Obecnie w muzeum do zwiedzania udostępnionych jest wiele pomieszczeń - z bogatym,

Muzeum Prasy Śląskiej im. Wojciecha Korfanteo

Wnętrze pszczyńskiego zamku wprawiają w zachwyt zwiedzających

świetnie zachowanym wyposażeniem (m.in. Apartamenty Cesarskie, Gabinet Miniatur, Zbrojownia, Galeria Portretów, Sala Polska im. księcia Józefa Poniatowskiego).

Wracając z zamku na stare miasto warto jeszcze zatrzymać się przy niektórych budynkach mieszkalnych, m.in. przy ul. Piastowskiej 6 (dom „Pod Murzynkiem”), przy ul. Piastowskiej 23 (budynek z roślinnym kostiumem secesyjnym z końca XIX i początku XX wieku), przy ul. Piwowskiej 6 (dawna gospoda „Pod Baranem”), przy ul. Piwowskiej 10 (dawny browar miejski). Natomiast przy ul. Piastowskiej 26 mieści się Muzeum Prasy Śląskiej im. Wojciecha Korfanteo, w którym zgromadzono liczne eksponaty związane z produkcją gazet i książek.

Na koniec naszego spaceru po Pszczynie konieczne trzeba zajrzeć jeszcze na chwilę do skansenu – Zagrody Wsi Pszczyńskiej. Na powierzchni około 2 hektarów ustawiono oryginalne zabytki architektury drewnianej z okolic Pszczyny, które w przeważającej części pochodzą z XIX wieku. Natomiast w parkowej części, zwanej Dziką Promenadą, znajduje się Pokazowa Zagroda Żubrów. Możemy tu podpatrzeć króla puszczy – żubra, którego do lasów pszczyńskich sprowadził z Rosji w 1865 roku książę von Pless Jan Henryk XI Hochberg.

**Tekst i zdjęcia: Adam Lapski
Przewodnik turystyczny**

Wielkie inwestycje, wielkie wyzwania

Fot. D. Pawelczyk

Rozmowa z Bolesławem Knapikiem Prezesem Zarządu Spółki Tramwaje Śląskie S.A.

– Tramwaje Śląskie S.A. zarządzają liniami tramwajowymi w różnych miastach naszej metropolii. Akcjonariuszami Spółki jest aż 12 gmin. Czy obowiązujące obecnie zasady współpracy samorządów w organizacji transportu tramwajowego się sprawdziły?

– Faktycznie, w sytuacji gdy mamy 12 miast akcjonariuszy spółki, a co za tym idzie różne priorytety i punkty widzenia, nie jest łatwo o spójne działanie. Zapewne łatwiej jest w innych dużych ośrodkach miejskich, w których funkcjonują tramwaje, gdzie jest jeden magistrat, jeden budżet, jedna polityka transportowa. Specyfika naszej aglomeracji jest jednak taka, że w kontekście zarządzania spółką Tramwaje Śląskie S.A. trudno o lepsze rozwiązanie niż to, które funkcjonuje w tej chwili. Nieco inaczej sprawa wygląda w zakresie samej organizacji komunikacji – zarówno tramwajowej, jak autobusowej. Tu jest miejsce na pewne usprawnienia. Przede wszystkim, skupienie zarządzania komunikacją zbiorową w całej Metropolii w rękach organów metropolitalnych może przynieść jednolitą strategię funkcjonowania transportu zbiorowego. Pozwoli to m.in. na większe zintegrowanie ze sobą różnych rodzajów komunikacji, skoordynowanie rozkładów, łatwiejsze planowanie działań modernizacyjnych i rozwojowych.

Gdy popatrzymy jednak na to, jak bardzo w ostatnich latach zmieniła się komunikacja publiczna, jak wiele środków finansowych na modernizację infrastruktury czy zakup nowych pojazdów trafiło do przewoźników, jak dobrze zostały one wydane, to widać, że samorządy potrafią współpracować przy zarządzaniu komunikacją. Znalazło

to odzwierciedlenie w ostatnim sondażu firmy Kantar Millward Brown dla Gazety Wyborczej, w którym pozytywnie komunikację zbiorową w Metropolii oceniło aż 76% respondentów, podczas gdy opinii negatywnych było raptem 5%.

– Musimy przekonać mieszkańców, że podróż tramwajem, ale również autobusem czy pociągiem, może być wygodna, szybka i tania, czyli lepsza od poruszania się samochodem. To jednak wyzwanie dla całej branży. My już teraz myślimy o latach kolejnych, bo czas biegnie nieubłaganie i ani się obejrzymy, a przyjdzie pora na następne inwestycje. Nad strategią na kolejną dekadę pracujemy, by w odpowiednim momencie być gotowym – mówi Bolesław Knapik, Prezes Zarządu Spółki Tramwaje Śląskie S.A.

– Wyniki wydają się dość zaskakujące, bo pochwał dla komunikacji w przestrzeni publicznej jest stosunkowo niedużo, a utyskiwań nie brakuje...

– Zwykle jest tak, że narzekania są nagłościone, a pochwały przechodzą bez echa. Nas pozytywny odbiór komunikacji publicznej w Metropolii przesadnie nie dziwi. Wystarczy przypomnieć sobie, jak wyglądały autobusy i tramwaje, a także większość torowisk czy przystanków jeszcze 5-10 lat temu; jakimi jeździliśmy pociągami i z jakich dworców korzystaliśmy. To nie jest odległa przeszłość, a skok jakościowy w tym czasie jest olbrzymi. Sam tylko projekt inwestycyjny spółki Tramwaje Śląskie S.A., zakończony 2 lata temu wart był 630 mln zł netto, a efekty realizacji tego projektu są bardzo widoczne i odczuwalne przez pasażerów. Są nowe tramwaje z niską podłogą, są wagony zmodernizowane, we wszystkich mamy nowoczesne systemy informacji pasażerskiej, monitoring, we wszystkich jest ciepło i znacznie ciszej niż w wagonach starego typu; w wielu miejscach jeździmy po nowych torowiskach, nowa jest infrastruktura przystankowa, a to przecież tylko tramwaje. Zobaczmy jak zmienił się tabor autobusowy. Wyeksploatowane do granic możliwości Ikarusy i Jelcze to melodia przeszłości. Dziś często mamy do dyspozycji autobusy niskopodłogowe, klimatyzowane, wygodne, a przedsiębiorstwa autobusowe już inwestują w pojazdy elektryczne.

Poza tym, komunikacja w Metropolii jest mocno rozbudowana, a co za tym idzie dobrze dostępna, w porównaniu do wielu innych miast, o czym zwykle przekonujemy się dopiero podróżując komunikacją zbiorową poza naszym miejscem

zamieszkania. Wtedy chyba bardziej doceniamy to, jak wygląda transport publiczny w naszej aglomeracji. Do Tramwajów Śląskich napływają czasem listy czy maile od pasażerów, którzy chwalą zmiany, gratulują postępu, doceniają wykonaną pracę – to cieszy i pokazuje, że mieszkańcy bardzo liczą na sprawną, punktualną, niezawodną i wygodną komunikację publiczną. Jestem przekonany, że kolejne inwestycje w tym obszarze, a sam tylko rozpoczęty projekt inwestycyjny Tramwajów Śląskich szacowany jest na ponad 1 miliard złotych brutto, jeszcze poprawią ten wynik. Wyzwaniem będzie stopniowe zwiększanie liczby pasażerów, a zmniejszanie liczby samochodów na ulicach miast Metropolii. Powstające węzły przesiadkowe, takie jak choćby na chorzowskim Rynku, centra typu parkuj i jedź, ujednolicenie taryf i obniżka cen biletów oraz wspomniane inwestycje powinny przekonać mieszkańców do przesiadki z samochodu do tramwaju, autobusu, trolejbusu czy pociągu. To będzie realny dowód na prawdziwość wspomnianych wyników badań sondażowych.

– W jakim stanie jest obecnie infrastruktura i tabor, którym zarządzają Tramwaje Śląskie? Czy porównanie z innymi regionami w Polsce wypada dla nas korzystnie?

– Jakiegokolwiek porównania z innymi regionami są dla nas dość trudne, gdyż nie startowaliśmy w jednym czasie. Ze wszystkich przedsięwzięć tramwajowych nasze zostało przekazane samorządom najpóźniej, dobrych kilka lat później, niż w innych miastach. Stąd nasze zapóźnienie w modernizacji infrastruktury, które teraz staramy się nadrobić. Z ponad 300 km torowisk Tramwajów Śląskich, 63 km zostały gruntownie zmodernizowane w ramach realizacji projektu inwestycyjnego w poprzedniej perspektywie finansowej Unii Europejskiej a kolejnych ponad 100 km przebudujemy w nowym projekcie, którego realizację już rozpoczęliśmy. Do tego będziemy budować nowe linie, w sumie ok. 20 km, a to znaczy, że po zakończeniu realizacji „Zintegrowanego projektu modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego” ponad połowa torowisk będzie praktycznie nowa.

Fot. Tramwaje Śląskie S.A.

Skrzyżowanie w Świętochłowicach Piaśnikach przygotowane pod budowę drugiego toru w relacji Chorzów – Ruda Śląska

Pamiętamy też o tych odcinkach, które przebudowane zostały we wcześniejszych latach oraz fragmentach po generalnych remontach wykonanych ze środków własnych Spółki. Widać jednak, że w kolejnych latach czeka nas jeszcze wiele pracy, by 100% naszych torowisk spełniało wymogi XXI wieku.

– Jakie są najważniejsze wyzwania stojące przed Tramwajami Śląskimi w najbliższych latach?

– Najbliższe kilka lat mamy w zasadzie rozplanowane. Najważniejszym wyzwaniem będzie dla nas realizacja wszystkich trzech etapów „Zintegrowanego projektu modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego” przy jednoczesnym utrzymaniu ruchu tramwajów. Oczywiście najprościej dla wykonawców byłoby, gdyby można było na czas remontu zamknąć poszczególne odcinki linii, jednak to kompletnie sparaliżowałoby ruch tramwajów, a co za tym idzie funkcjonowanie transportu w miastach Metropolii. Dlatego z jednej strony wyzwaniem jest realizacja zadań,

koordynacja prac, nadzór nad firmami wykonawczymi, a z drugiej takie planowanie i synchronizowanie robót, by w możliwie najmniejszym stopniu wstrzymywać ruch tramwajów. Nie możemy tracić pasażerów, wręcz przeciwnie. Jak już wcześniej wspomniałem, wyzwaniem na kolejne lata będzie bowiem również próba zawalczenia o pasażera. Musimy przekonać mieszkańców, że podróż tramwajem, ale również autobusem czy pociągiem, może być wygodna, szybka i tania, czyli lepsza od poruszania się samochodem. To jednak wyzwanie dla całej branży. My już teraz myślimy o latach kolejnych, bo czas biegnie nieubłaganie i ani się obejrzymy, a przyjdzie pora na następne inwestycje. Nad strategią na kolejną dekadę pracujemy, by w odpowiednim momencie być gotowym.

– Na koniec pytanie o najbliższą przyszłość. Tramwaje Śląskie są przygotowane na święta?

– Oczywiście, jesteśmy przygotowani do zimy, jesteśmy gotowi także na święta. Specjalne rozkłady jazdy są przygotowane przez organizatora komunikacji KZK GOP, a zapoznać się z nimi można na stronach internetowych organizatora i Tramwajów Śląskich. A przy tej okazji pragnę wszystkim czytelnikom złożyć najlepsze bożonarodzeniowe życzenia: zdrowia, pomyślności, wytnienia od codziennej gonitwy, cudownej świątecznej atmosfery w gronie najbliższych, a na nadchodzący nowy rok samych sukcesów i pozytywnych wydarzeń.

Rozmawiał: Waldemar Kosior

Ulica Katowicka w Bytomiu zyska nie tylko drugi tor, ale zupełnie zmieni swój obecny wygląd

Mikołaj w tramwaju odwiedził Bytom i Zabrze

Kto miał szczęście spotkać Mikołaja w tramwaju? Taką okazję mieli pasażerowie tramwajów w Zabrzu i Bytomiu. Jak co roku 6 grudnia Mikołaj część swojego cennego czasu poświęcił na podróż właśnie tramwajem.

W tym roku tramwajowy Mikołaj skupił się na Zabrzu i Bytomiu. W centrum Zabrze, przez kilka godzin, ulubiony święty wszystkich dzieci podróżował tramwajami przesiadając się co chwilę z jednej linii na drugą, by dotrzeć do jak największego grona pasażerów. Wcześniej jednak pojawił się w zajezdni Rejonu nr 4 w Gliwicach, skąd wyruszył w swoją podróż. – 6 grudnia to szczególny dzień, cieszymy się, że z pomocą Mikołaja, mogliśmy naszym pasażerom sprawić nieco słodkiej przyjemności – mówił rzecznik Spółki Tramwaje Śląskie S.A. Andrzej Zowada.

W niewyjaśniony sposób, w tym samym czasie, Mikołaj pojawił się w Bytomiu, gdzie wcielił się w rolę motorniczego, w kursującym na linii nr 38 wagonie typu N. Na ulicy Piekarskiej każdego roku 6 grudnia pojawia się Cukierkowy Tramwaj, a w nim Mikołaj częstujący pasażerów słodkościami. Mikołaj radził sobie z prowadzeniem tramwaju doskonale, co z pewną dozą niezadowolenia przyjęły pasące się nieopodal renifery... Znacznie bardziej zadowoleni byli pasażerowie tramwaju, którym na przystankach Mikołaj rozdawał słodycze.

[red]

Fot. Tramwaje Śląskie S.A.

Fot. Mariusz Banduch

Fot. Tramwaje Śląskie S.A.

Niech w ten wieczór nikt nie będzie sam

Trwają ostatnie przygotowania do Wigilii dla samotnych, organizowanej od lat przez fundację „Wolne Miejsce”. Na 24 grudnia zaplanowano dwa przedświąteczne spotkania przy stołach: jedno w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach, a drugie w Centrum Kultury Śląskiej w Świętochłowicach.

Tradycyjnie w wydarzeniu weźmie udział wielu wolontariuszy, bez ich pomocy całe przedsięwzięcie nie mogłoby się udać. To oni od początku pomagają w organizacji Wigilii dla samotnych. Na szczęście chętnych nie brakuje, choć wciąż potrzeba wielu rąk do pracy.

Organizatorzy zachęcają też do wspierania akcji poprzez zbieranie produktów lub wpłaty na konto bankowe. Wszelkie informacje dostępne są na profilu pl.facebook.com/WigiliaDlaSamotnych/

Wielka Orkiestra dla noworodków

Jak co roku, w wielu miejscach na terenie województwa śląskiego trwać będą wydarzenia związane z kolejnym finałem Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. 14 stycznia 2018 roku WOŚP zagra po raz 26.

Tematem przewodnim akcji jest tym razem pozyskanie środków na rzecz wyrównania szans w leczeniu noworodków. Fundacja WOŚP zdecydowała o tym, by wyrównać szanse leczenia noworodków na podstawowych oddziałach neonatologicznych poprzez doposażenie ich w specjalistyczny sprzęt ratujący życie i zdrowie dzieci.

Po pięciu latach przerwy Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy wraca z masową imprezą plenerową do Katowic. Scena finału stanie przed „Spodkiem”. Dla katowickiej publiczności wystąpią m.in. grupy Hengelo, Insekt oraz Here on Earth. Koordynatorem jest sztab WOŚP działający w ramach Katowickiego Hufca ZHP.

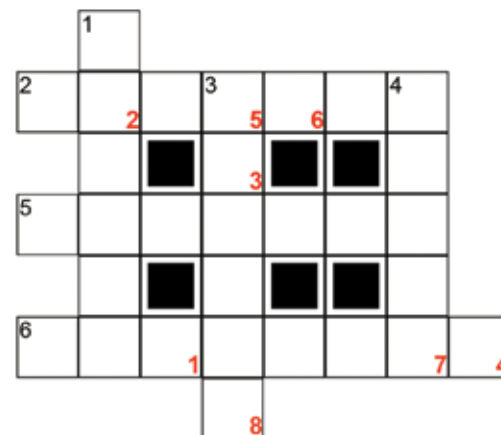
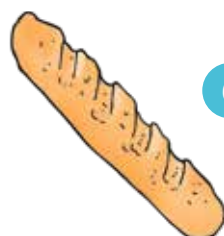
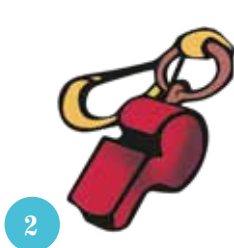
Scena Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy stanie 14 stycznia także na Placu Europejskim przed Stadionem Śląskim w Chorzowie. Koncerty rozpoczną się o godzinie 14:00. Gwiazdami wieczoru będą Miuosh i NeuOberschlesien. Za datek na rzecz WOŚP można będzie zwiedzić Kocioł Czarownic. Finałowi w Chorzowie towarzyszyć będą wydarzenia sportowe: m.in. Bieg z Sercem w Parku Śląskim i maratony zumby oraz crossfit na obiektach Stadionu Śląskiego. W pobliżu sceny ulokuje się ambulans Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, w którym będzie można oddać krew. Do wielkiego święta przyłączają się także mali pacjenci z Zespołu Szpitali Miejskich – na oddziałach przy ul. Truchana zorganizowane zostaną animacje, gry i zabawy dla najmłodszych i ich opiekunów. Organizatorami Finału WOŚP w Chorzowie są: Urząd Miasta Chorzów, Śląski Urząd Marszałkowski, Stadion Śląski, Park Śląski i chorzowski sztab WOŚP przy Zespole Szkół Technicznych nr 1.

Fot. Łukasz Widziszewski / WOŚP

W Sosnowcu kolejny finałowy koncert Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy odbędzie się na Górze Śródulskiej. Gwiazdami wieczoru będą Grzegorz Hyży i Anita Lipnicka. Tradycyjne „Światelko do nieba” zastąpi pokaz laserowy podczas koncertu zespołu Another Pink Floyd. WOŚP w Sosnowcu grać będzie także w hali widowiskowo-sportowej przy ul. Braci Mieroszewskich, gdzie wystąpi m.in. Bartek Wrona. Imprezą towarzyszącą będzie Sosnowiecki Bieg Policz się z Cukrzycą. Od lat w pomoc Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy włączają się Tramwaje Śląskie. Rozkład jazdy "orkiestrowych" tramwajów dostępny będzie na stronie www.tram-silesia.pl

Logogryf dla dzieci

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 8 utworzą rozwiązanie.

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Wśród najmłodszych czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania do 15 stycznia na adres wydawcy rozlosujemy maskotkę ufundowaną przez Tramwaje Śląskie S.A. W tym miesiącu nagrodę wylosował Bartosz Gnot z Radzionkowa. Gratulujemy!

Krzyżówka panoramiczna

Skok zająca	▼	Plac pod zabudowę	Repre- zentacja	▼	Kłopot	Piskłę zysa	▼	W ręku kelnera	▼
					Grzyb z lepłą skórką	Imię Kurosawy (ułoż z liter KARIA)		...	Roztoki
Smaczna część kurczaka	▶				Metr krawiecki				
Część małej wagi	▶					Kłoda	▶		
						Wśród zarazków			
Pospolity minerał	▶	Wciągnięcie do rejestr			Dawna włoska waluta				
	▶							Ściana z cegieł	Polane nim mięso
Np. ropucha	▶				Kompan Atosa i Portosa				
	▶		Ranka dla malucha	▶			Model Fiata		
Wino w talii	▶				Szkło imitujące brylanty (ułoż z liter STARS)				
Aula	▶								

Litery w kolorowym rzędzie utworzą rozwiązanie

Wśród czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania do 15 stycznia na adres wydawcy rozlosujemy nagrody rzeczowe. W tym miesiącu nagrodę w postaci Power banku wygrała Krystyna Wiatrowicz z Chorzowa. Gratulujemy!

Adres redakcji: Agencja Mediów Lokalnych mediaL, ul. Katowicka 105, 41-500 Chorzów. Rozwiązania można przysłać pocztą tradycyjną, pocztą elektroniczną (na adres: biuro@agencjamedial.pl) lub dostarczać je osobiście. Uwaga: oprócz adresu nadawcy należy podać numer telefonu kontaktowego.